

**Regulamentul cadru de desfășurare
a activității arbitrilor de iepuri de rasă
F.N.C.P.P.A.M. din România**

Capitolul 1 – Dispoziții generale

Art. 1

(1) **Comisia Națională de arbitri** a Federației coordonează întreaga activitate Corpului Național de Arbitri pentru iepuri de rasă din România ce ține de domeniul arbitrajului în cadrul evenimentelor expoziționale ce se desfășoară sub egida F.N.C.P.P.A.M. România.

(2) a) Comisia este formată din 5 membri :

- președintele comisiei
- vicepreședinte
- secretar
- membru
- membru

(3) Președintele comisiei C.N.A.I.R. va fi numit de Consiliul director la propunerea președintelui comisiei tehnice de iepuri, iar comisia constituită de către el va fi validată de Adunarea generală a Federației.

(4) Comisia Națională de arbitri de iepuri va fi ierarhic subordonată Comisiei tehnice a secțiunii crescătorilor de iepuri, din cadrul căreia face parte, toate dispozițiile acestei fiind luate în colaborare și cu avizul comisiei tehnice.

Capitolul 2

Atribuțiile Comisiei Naționale de arbitri pentru iepuri de rasă

Art 2. Comisia Națională de arbitri pentru iepuri de rasă are următoarele atribuții :

(1) - *elaborează strategia de dezvoltare* în domeniul activității de arbitraj și elaborează Regulamentul cadru de funcționare a C.N.A.I.R. pentru iepuri de rasă a Federației, care va conține normele aplicabile pentru competițiile interne în concordanță cu normele Ententei Europene.

(2) - se ocupă cu problemele de arbitraj specifice, și face delegările de arbitri la evenimentele expoziționale naționale și internaționale în colaborare cu asociația organizatoare.

(3) - *supervizează formarea, specializarea și perfecționarea corpului național de arbitri pentru secțiunea tehnică a crescătorilor de iepuri de rasă.*

(4) - *va coordona atestarea membrilor crescători ca arbitri*, pe baza unor criterii de selecție din regulamentul cadru de desfășurare a activităților arbitrilor pentru secțiunea iepuri, în conformitate cu cerințele și exigențele Ententei Europene.

(5) - *avizează regulamentul de arbitraj pentru expoziția națională*, și desemnează arbitrii delegați pentru arbitrarea la expozițiile naționale ale Federației, în colaborare cu asociația organizatoare.

(6) - emite atestate, carnet de arbitri și realizează ștampilele pentru arbitrii membri CNAIR ai Federației.

(7) - asigură selecția propunerilor pentru formarea arbitrilor de rasă pe baza *principiului reprezentării proporționale pentru fiecare asociație*, adică numărul de arbitri atestați dintr-o asociație va fi în concordanță cu numărul crescătorilor de iepuri din secțiunea respectivă a asociației (2 arbitri : la 10 crescători iepuri).

(8) - asigură formarea și promovarea arbitrilor de iepuri de rasă prin cursuri de școlarizare, reuniuni anuale, punerea la dispoziție de materiale informative.

(9) - ține evidența arbitrilor de iepuri de rasă activi, pe grade de specializare – club, național, internațional.

(10) - comisia de arbitri a secțiunii de iepuri este cea care avizează acordarea titlurilor de campion național, campion pe rasă și titlurile de campion național pe colecție și campion colecție de rasă în cadrul expozițiilor naționale pe baza rapoartelor de arbitraj primite de la comisiile de arbitraj desemnate să arbitreze.

(11) - constituie o *comisie de supervizare* în cadrul expoziției naționale anuale. Rolul acestei comisii este de a rezolva contestațiile, de a aviza acordarea punctajelor mai mari de 96,5 pct. și de a hotărî acordarea titlului în caz de egalitate de puncte.

(12) - face propuneri conducerii secțiunii tehnice pentru iepuri de rasă a Uniunii pentru trimiterea la cursurile anuale organizate de forul Ententei Europene, a unui număr de 4-5 sau 7-8 arbitri, în funcție de mijlocul de transport, cărora li se va asigura deplasarea de către Federație.

(13) – este subordonată ierarhic subordonată Comisiei tehnice a secțiunii crescătorilor de iepuri, din cadrul căreia face parte, toate dispozițiile acesteia fiind luate în colaborare și cu avizul comisiei tehnice.

(14) - îndeplinește și alte sarcini pe linie de organizare și coordonare în domeniul arbitrajului.

Capitolul 3

Arbitrii C.N.A.I.R. ai secțiunii de iepuri de rasă – atribuții și responsabilități -

Art.3

(1) Arbitrii de iepuri atestați ai C.N.A.I.R., care *au calitatea de arbitri de club, naționali și internaționali* în cadrul Federației, sunt obligați să respecte prevederile prezentului regulament și a normelor de arbitraj ale expoziției naționale, precum și a indicațiilor comunicate sau stabilite în acord cu asociațiile organizatoare ale expozițiilor locale, regionale, internaționale sau europene la care participă.

(2) Arbitrii C.N.A.I.R. se vor ocupa continuu pentru ridicarea nivelului lor de cunoștințe și abilități în domeniul de arbitraj specific, conform standardelor de rasă, în vigoare, la nivel european și național, în vederea prestării unui act de arbitraj profesional, la un nivel calitativ ridicat.

(3). Actul de arbitraj prestat de arbitrii C.N.A.I.R. trebuie să dea dovadă de imparțialitate și corectitudine față de exponat, și să arate o temeinică pregătire a arbitrilor conform *gradului pentru care a fost atestat ca arbitru*.

(4). Actul de arbitraj trebuie să fie motivat prin înscrierea în fișele de arbitraj a cerințelor, defectelor, observațiilor necesare, a constatărilor de moment, precum și a punctajelor acordate și calificativelor exponatului arbitrat pe partea din față a fișei de arbitraj. Dacă nu este loc arbitru va scrie observațiile în josul fișei de arbitraj pe partea din față, și nu pe partea din spate.

(5). Arbitrii trebuie să-și asume responsabilitatea unui act de arbitraj corect și imparțial, iar prin calitatea actului prestat să încerce să diminueze numărul eventualelor contestații din partea exponanților.

(6) Arbitrii trebuie să aibă pregătirea corespunzătoare a argumentării detaliate a motivelor pentru care au apreciat într-un anumit fel un exponat, pentru fiecare criteriu din fișele de arbitraj, și pentru rezolvarea contestațiilor conform protocolului stabilit de organizatorul expoziției.

(7) Arbitrii au responsabilitatea de a întocmi un *raport scris al arbitrajului* prestat în cadrul unei expoziții, unde a fost delegat de către Comisia națională de arbitri (în cazul expozițiilor naționale) și tot la fel, în cazul invitării de către un organizator cu ocazia expozițiilor de club, regionale sau internaționale la care a arbitrat.

(8) Raportul va face referire la numărul exponatelor arbitrate, din ce rase, și ce calificative a acordat pentru fiecare exponat, precum și informații cu privire la eventualele contestații primite și modalitatea lor de rezolvare, sau dacă a întâmpinat greutăți în prestarea activității de arbitraj la respectiva competiție.

(9) Rapoartele de arbitraj scrise, vor fi înaintate comisiei centrale de arbitri, în termen de 10 zile, astfel va exista un feed-back, prin care comisia națională va fi informată despre prestațiile arbitrilor, dar și despre eventualele probleme pe care le-au întâmpinat în activitatea desfășurată.

(10) Arbitrii se pot constitui în comisii de arbitri formate din 2 arbitri, sau pot arbitra individual, în funcție de cum s-a stabilit, în acord cu organizatorul competiției sau comisia națională de arbitri după caz.

(11) Arbitrii care urmează să arbitreze în cadrul unor competiții, se vor ocupa ca în vederea prestării actului de arbitraj, să fie pregătiți cu echipamentul necesar arbitrajului (halat, riglă, pix), să aibă asupra lor standardul la iepuri de rasă, legitimația de arbitru, ecuson și ștampila de arbitru și să ceară sprijinul organizatorului pentru derularea în bune condiții a evaluării exponatelor (masă de arbitraj cu suprafață rugoasă, unicoloră și cântar, asistent manipulator).

(12) Dacă în timpul prestării actului de arbitraj, arbitrii întâmpină greutăți din diverse motive în evaluarea exponatelor vor anunța organizatorul competiției, pentru remedierea deficiențelor și crearea condițiilor optime de lucru.

(13) Arbitrii trebuie să cunoască regulamentul de organizare al expoziției la care arbitrează și să fie informați cu privire la normele de acordare a distincțiilor (titluri de campion, cupe diplome) de către organizatorul competiției.

(14) Arbitrii membri ai C.N.A.I.R. pot face propuneri pentru îmbunătățirea a activității sau dezvoltării activității de arbitraj, în scris în format electronic sau pe hârtie, comisiei centrale de arbitri a secțiunii de iepuri, spre a fi analizate, dezbătute și aprobate de către acestea.

(15) Arbitrii C.N.A.I.R. pot arbitra în competiții organizate de asociații care nu sunt afiliate Uniunii, cu condiția obținerii avizului din partea comisiei secțiunii tehnice de iepuri și dacă la acel concurs se arbitrează după normele europene ale Ententei Europene.

Capitolul 4

Selecția, evaluarea și promovarea în grad a arbitrilor

Art.4

(1) Selecția crescătorilor de iepuri propuși de către asociații pentru a susține cursuri de formare ca arbitri de iepuri categoria Club organizate de comisia C.N.A.I.R. se va face după următoarele criterii:

- Crescătorul este membru al asociației de cel puțin 3 ani, crește cel puțin o rasă de iepuri din care a participat cu exponate la expoziții de club, zonale, naționale sau europene în fiecare an.
- Crescătorul este preocupat de dezvoltarea abilităților de apreciere și evaluare a iepurilor din rasa respectivă și are vocație pentru a desfășura activitate de arbitraj.
- Propunerea pentru participarea la curs de arbitri de rasă, se face pe baza principiului proporționalității – adică la 10 crescători să fie cel mult 2 arbitri.
- Atestarea ca arbitru de Club se face în urma absolvirii unui curs de arbitri (teoretic și practic) și susținerii examenului de arbitru de club (teoretic și practic) organizat de C.N.A.I.R. al Federației.

(2) Crescătorii atestați ca arbitri de club pot promova în gradul de arbitru național dacă îndeplinesc următoarele criterii :

- să fi participat ca arbitru de club la cel puțin 3 expoziții naționale organizate sub egida Federației naționale sau Uniunii .
- să fi participat cu exponate la expozițiile naționale, europene în ultimii 5 ani în mod constant.
- un scurt CV în acest domeniu, pe o durată nu mai mare de 5 ani pentru arbitrii cu experiență, în care vor fi menționate expozițiile în care a arbitrat, și rasele de iepuri arbitrate, dacă a lucrat singur sau în doi la competiții, expozițiile în care a participat ca expozant și rezultatele obținute.
- să fi participat la reuniunile anuale ale arbitrilor de iepuri C.N.A.I.R., prezența este considerată ca preocupare pentru perfecționarea activității.
- să fi promovat examenul de evaluare ca arbitru național.

(3) Arbitrii naționali atestați pot promova în gradul de arbitru internațional dacă îndeplinesc normele și condițiile forului Entente Europene la care organizația națională este afiliată.

Art. 5

(1) Atât arbitrii din categoria club, naționali și internaționali se vor preocupa continuu pentru perfecționarea proprie, pentru cunoașterea standardelor europene actualizate la rasele de iepuri.

(2) Federația națională va dispune susținerea perfecționării tuturor categoriilor de arbitri de iepuri prin organizarea de sesiuni de perfecționare a acestora, sub îndrumarea comisiei centrale și de asemenea organizarea deplasării la sesiunea anuală de perfecționare ce are loc în străinătate sub egida Entente Europene.

Capitolul 5

Delegarea arbitrilor la expozițiile de club, zonale, naționale, internaționale

Art. 6

(1) Arbitrii de club vor putea fi invitați pentru a arbitra la expoziții de club, zonale, regionale, internaționale pe bază de invitație din partea asociațiilor organizatoare și vor putea participa la arbitraj în cadrul expoziției naționale cu delegarea din partea C.N.A.I.R. pe baza propunerii comisiei de arbitri a secțiunii de iepuri.

(2) Arbitrii naționali vor putea fi invitați pentru a arbitra la expoziții de club, zonale, regionale, internaționale, europene pe baza de invitației din partea asociațiilor organizatoare. Arbitri naționali vor putea participa la arbitraj în cadrul expoziției naționale cu delegarea din partea C.N.A.I.R. pe baza propunerii comisiei de arbitri a secțiunii de iepuri.

Art. 7

(1) În vederea susținerii activității de arbitraj la expozițiile naționale, arbitrii membri ai C.N.A.I.R. vor fi recompensați de organizator cu un quantum pe exemplar arbitrat de ... lei, stabilit prin hotărârea Corpurilor naționale de arbitri corespunzătoare fiecărei secțiuni tehnice ale federației în ședințele acestora.

(2) Arbitrii delegați la expoziția națională vor avea cheltuielile de cazare și masă în ziua arbitrajului asigurate de către asociația organizatoare în limita propunerii realizate de asociația organizatoare.

Art.8

(1) Pentru arbitrajul prestat în cadrul altor competiții locale, regionale, internaționale desfășurate sub egida federației, arbitrilor C.N.A.I.R. li se vor deconta cheltuielile de deplasare, cazare și masă în ziua arbitrajului la respectiva expoziție de către organizatorul expoziției care a făcut invitația.

(2) Organizatorul competiției locale, regionale sau internaționale are obligația să-și asume decontarea prestației și cheltuielile arbitrilor prevăzute la alineatul 1 care efectuează actul de arbitraj. Organizatorul își va prevedea din timp aceste cheltuieli în bugetul expoziției pe care o organizează.

(3) Dacă un arbitru membru C.N.A.I.R. primește o invitație de la o asociație care nu este membră a Federației, el va informa comisia centrală și va putea da curs acestei invitații, doar cu avizul comisiei și dacă la respectiva expoziție, se va arbitra la secțiunea respectivă în concurs conform normelor și standardelor europene, după care arbitrii membri ai C.N.A.I.R. au fost instruiți și au competențe de a arbitra.

(4) Asociația organizatoare a expoziției, care face invitația pentru arbitrul sau comisia de arbitri ai C.N.A.I.R. pe care o agreează, va face o înștiințare și către comisia centrală a arbitrilor C.N.A.I.R., în care va aduce la cunoștința acesteia că a invitat arbitri membri C.N.A.I.R. să arbitreze la respectiva competiție, și că normele și standardele după care se va arbitra sunt cele europene, că își asumă responsabilitatea asigurării condițiilor optime necesare desfășurării arbitrajului și decontării cheltuielilor de transport, cazare și masă.

(5) În acest caz, Comisia Națională de arbitri poate da un aviz favorabil pentru ca membrii C.N.A.I.R. să arbitreze la respectiva competiție, dacă arbitrajul se desfășoară după normele europene în care arbitrii C.N.A.I.R. au competențe dobândite.

(6) Comisia națională a C.N.A.I.R. nu poate interzice membrilor C.N.A.I.R. să arbitreze în competiții în care regulile stabilite de organizator sunt cele ale Ententei Europene, pentru că va naște un conflict intern de interese.

(7) Arbitrii care vor arbitra în competiții organizate de alte asociații care nu sunt membre ale Federației, au datoria ca și în acest caz să completeze un raport de arbitraj, în scris, pe care să-l înainteze Comisiei naționale a arbitrilor C.N.A.I.R. de iepuri.

Art 9

(1) Organizatorii de expoziții, respectiv asociațiile Federației naționale, vor avea în vedere ca pentru asigurarea arbitrajului să prevadă arbitri de rezervă, pentru cazul în care cei nominalizați inițial nu mai pot da curs invitației, din diverse motive.

(2) Arbitrii desemnați pentru a arbitra într-o competiție, de club, zonală, națională, vor confirma participarea în termen de cel mult 2 săptămâni până la eveniment, organizatorul și comisia C.N.A.I.R., sau că nu mai pot arbitra la respectiva expoziție datorită unor motive întemeiate, astfel ca organizatorul sau comisia centrală să poată chema arbitrul de rezervă pentru arbitraj.

Capitolul 6 Norme de arbitraj – condiții

Art. 10

(1) Arbitrajul iepurilor se poate face doar la lumina zilei sau în condiții de lumină artificială suficient de intensă pentru o apreciere obiectivă din partea arbitrilor de iepuri.

(2) Controlul greutății trebuie efectuat la recepția animalelor sub responsabilitatea comitetului de organizare al expoziției și a comisiei de arbitraj, greutatea va fi înscrisă pe fișa de arbitraj. Dacă sunt dubii arbitrii trebuie să aibă la dispoziție un cântar pentru verificarea greutății, pus la dispoziție de către organizator.

(3) Comisia de arbitraj se va preocupa din timp pentru a asigura modelele fișelor de arbitraj specifice fiecărei rase de iepuri, în funcție de numărul exponatelor precum și un set de fișe de arbitraj de rezervă pe care le va solicita organizatorului.

(4) Comisia organizatorului expoziției pregătește fișele de arbitraj, înregistrând numărul de boxă, numele rasei și varietatea, sexul animalului, tatuaj ureche dreapta și tatuaj ureche stânga), și greutatea după cântărire.

(5) Comitetul organizator al expoziției are responsabilitatea de a pune la dispoziția arbitrilor mesele de arbitraj adecvate, cu suprafață unicoloră, și rugoasă pentru aderența animalului pe poziție și cântare pentru evaluarea greutății.

(6) Comitetul organizator al expoziției are responsabilitatea de a pune la dispoziția arbitrilor, asistenți pentru manipularea iepurilor din cadrul membrilor crescători care vor face manipularea animalelor de la cușcă la masa de arbitraj și înapoi. Asistenți pot fi și membrii crescători care aspiră la calitatea de arbitru de club .

(7) Comitetul organizator al expoziției va pune la dispoziția arbitrilor lista sau centralizatorul exponatelor care urmează a fi arbitrate cu capul de tabel următor: nr.criteriu, boxa, rasa, tatuaj, punctaj acordat de arbitru.

Art. 11

(1) Alocarea numărului de subiecți pentru arbitrare pe arbitru/zi se va face în funcție de complexitatea standardului raselor respective, de numărul de exponate, de numărul de arbitri disponibili, de condițiile create arbitrilor pentru arbitraj și în funcție de timpul alocat pentru arbitraj.

(2) În cadrul expozițiilor de club și zonale o sesiune de arbitraj pentru un arbitru nu trebuie să depășească 60 de exemplare/arbitru/zi.

(4) În cazul arbitrării la campionatul național numărul de exponate nu trebuie să depășească 50-60 de exemplare pentru o comisie formată din 2 arbitri pentru a realiza o apreciere cât mai obiectivă a subiecților, având în vedere participarea cu o diversitate de rase și varietăți de culoare și nivelul competiției. Se are în vedere calitatea actului de arbitraj și nivelul competiției.

Art 12

(1) În cazul organizării sesiunilor de arbitraj comitetul de organizare a expoziției poate dispune în urma consultării cu C.N.A.I.R. formarea unor echipe de 2 arbitri și un asistent sau 1 arbitru și un asistent pentru manipularea iepurilor.

(2) Pentru campionatul național se vor forma echipe de arbitri din minim 2 membri și un asistent (manipulant), pentru realizarea eficientă a actului de arbitraj.

(3) Pentru acordarea punctajelor mai mari de 96,5 pct se va forma o echipa de arbitri compusa din 3 membri care va rearbitra animalele și va acorda punctajul final.

Capitolul 7

Acordarea calificativelor și a titlurilor de campioni în cadrul expozițiilor naționale

Art 13

(1) În urma evaluării exponatului și acordării punctajelor pentru fiecare criteriu în parte, se însumează aceste punctaje realizându-se punctajul total.

(2) În funcție de punctele obținute la evaluare exponatul poate primi următoarele calificative:

- 97-100 puncte = excepțional
- 96-96,5 puncte = remarcabil
- 94-95,5 puncte = foarte bine
- 92-93,5 puncte = bine
- 90-91,5 puncte = corespunzător
- Sub 90 puncte = necorespunzător

(3) Arbitrii au datoria înscrierii pe fișa de arbitraj pe partea din față a acesteia observațiile critice, pe baza cărora au retras din punctaj pentru fiecare criteriu de arbitraj.

Retragerea de mai mult de:

- 4 puncte, la un criteriu de 20 de puncte, descalifică subiectul.
- 3 puncte la un criteriu de 15 puncte, descalifică subiectul.
- 2 puncte la un criteriu de 10 puncte, descalifică subiectul, cu excepția greutății.
- 1,5 puncte la un criteriu de 5 puncte, descalifică subiectul.

Art.14

(1) Titlurile de campion de rasă se pot acorda exemplarelor care întrunesc un punctaj total minim de 94 de puncte sau mai mare corespunzător calificativelor de foarte bine, remarcabil.

(2) Titlurile de campion național se pot acorda exemplarelor care întrunesc un punctaj minim de 95 de puncte sau mai mare, corespunzător calificativelor de foarte bine, remarcabil și excepțional.

(3) Acordarea titlurilor de campioni de rasă se poate face la latitudinea organizatorului în funcție de disponibilități, prin acordarea unui titlu la fiecare 6-8-10 exemplare expuse.

(4) La punctaje egale se acordă titlul cu prioritate exemplarului mascul dacă egalitatea este la exemplare de sex diferit, sau exemplarului mai tânăr dacă egalitatea este între exemplare de același sex. Aprecierea se va face de către comisia supervizoare formată din 3 arbitri .

(5) Colecțiile sunt alcătuite din 4 exemplare de sex diferit, de exemplu: 1 mascul + 3 femele, 2 masculi+ 2 femele, 3 masculi + 1 femelă.

(6) Pentru acordarea unui titlu pe colecție punctajul minim este de 376 puncte. În caz de egalitate de punctaj la colecții, are prioritate colecția care are mai mulți masculi, dacă egalitatea persistă are prioritate colecția care are media de vârstă mai mică. Pentru calcularea mediei de vârstă se folosesc certificatele de origine, care indică cu exactitate data de naștere și nu tatuajele.

Art. 15

(1) În cadrul expoziției naționale se poate acorda în cadrul unei rase doar un singur titlu de campion național la masculi și un singur titlu de campion național la femele, restul exemplarelor vor primi titlul de campioni de rasă în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute, în funcție de rata alocării titlurilor la 8-10 exemplare.

(2) În cadrul expoziției naționale se pot acorda în cadrul unei rase un singur titlu de campion național pe colecție. Restul titlurilor acordate respectiv locul 2 și locul 3, vor primi titlul de campion colecție pe rasă, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute. Acordarea unui titlu național pe colecție se poate realiza dacă în concurs sunt prezente minim 3 colecții.

(3) Acordarea celor 3 titluri pe colecție se realizează în cazul în care în concurs sunt prezente minim 9 colecții, iar punctajul minim obținut este de 376 de puncte. Colecția cu punctajul cel mai mare este declarată colecție campioană națională , iar celelate două colecții campioane de rasă.

Capitolul 8

Rezolvarea contestațiilor în cadrul expozițiilor

Art.16

(1) În cadrul expozițiilor naționale ale F.N.C.P.P.A.M. România vor putea arbitra arbitrii de club și naționali, constituiți în comisii de arbitraj.

(2) Membrii crescători ai F.N.C.P.P.A.M. România vor putea face contestații în scris, dacă sunt nemulțumiți de un rezultat obținut, imediat după afișarea rezultatelor pe fișele de arbitraj în prima zi după arbitraj, până la ora 10.00 ante meridian, la comisia națională de arbitraj. Cuantumul plății pentru contestație este stabilit de organizator.

(3) Comisiile de arbitri vor fi coordonate de către președintele comisiei centrale, iar rezolvarea contestațiilor cu ocazia expoziției naționale este în sarcina comisiei supervizoare de arbitri a C.N.A.I.R. desemnată pentru expoziția respectivă în acel an .

(4) Rezolvarea contestațiilor se va face imediat după primirea acesteia, și va urma un protocol stabilit de comisia națională de arbitraj.

(6) Contestațiile vor fi arhivate de secretarul comisiei naționale de arbitri.

(7) Comisia de arbitraj supervizoare și organizatorul vor trebui să dea un răspuns scris la contestație, în care să motiveze aprecierea exponatului după reexaminare pentru care s-a făcut contestația.

Prezentul regulament a fost aprobat de către Adunarea Generală a F.N.C.P.P.A.M. România în ședința din data de 24 septembrie 2016, prin hotărârea nr. 1/ 2016 .

*Președinte comisie,
Marcel Vlad*

*Secretar comisie,
Marcel Balan*